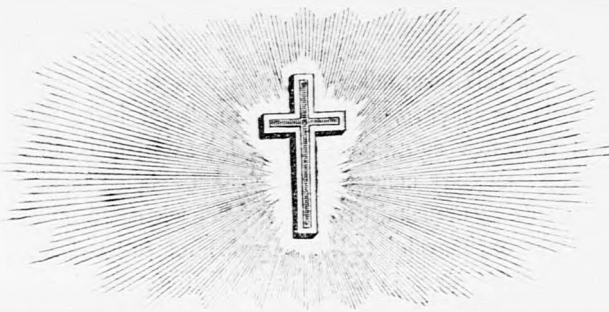

Megjelenik e lap hetenkint egyszer, Szerdán. Előfizetheti rá Pesten, a jó és olcsó könyvkiadó társulat ügynökénél pest-bélvárosi plebánián; Emich Gusztáv könyv-kereskedésében ur- és kigyó-utca szegletén Vidéken a cs. k. postahivataloknál.

Előfizetési díj ¼ évre Budapesten kihordással 30 kr. félévre 1 ft. pp.; vidékre postán borítékban félévre 1 ft. 20 kr. p. p. A lap szerkesztését illető levelek egyszerűen „a Katholikus Néplap szerkesztőségéhez” címezendők. (Pesten a központi papnöveldeben.)

KATHOLIKUS NÉPLAP.

BUDAPESTEN.

34.

Augustus 21. 1851.

Dicsőség Istennek a magosságban, és a földön békeesség a jóakaratu embereknek.

Lukács 2. r. 14. v.

Tanulságos ellentét.

Gyakorta művelteknek látszó emberek szívének gyökerén undok bűnök rágódnak: midőn a szerény egyszerűség tiszteletre méltó érzelmeket ápol — rongyai alatt dobogó keblében.

A legközelebb lehanyagolt évtized folytán, olly terméketlen időket értünk nehányat, mikor a birtoktalan néposztály éh-halál felelmével küzdött. Árva, Liptó, Trencsin, Szepes és más felső megyék szegényeinek fölségelésére országszerzte adakozások történtek; és mi, azon időben, mikor a nyilvánosság tatár korbácsa bünt nem bünt szabadabban sujthatott, olvastuk a hírlapokban: mikép terhesen vádoltattak a haza színe előtt bizonyos jó urak, mivel részint elkártyázták, részint önhasznukért gyümölcsöző nyereszkedésre fordíták a felebaráti szeretet áldozatait, mik rögtön kiosztás végett bizottak kezökre: s ennek következtében nem egy szegény lön az éhhalál martalékává, ki megmentetett volna, ha maga idején érkezik a segedelem. Hly égbekiáltó bűnök örvényébe vezetni nem ritkán a hanyag lelkismeretlenség azokat, kiknek szokásuk olly műveltséggel kérkedni, miszerint hit- s erkölestant önmaguk teremtenek maguknak, (egyezőt silány jellemökkel) mi öket kiesapongó szenvedélyeik, nem-

telen érdekek után szabadon engedi rohanni. — De fordítsuk el arcunkat, hogy ne lássuk eme szenyfótokat, mik az emberi méltóságot elundokítják, és annál gyalázatosabbak, mivel tudományos kiképzés mázával bevont egyéneket bélyegeznek.

A felsőbb osztályoknak is vannak szemetei: az alsóbbaknak is vannak gyöngyei.

Az említett inséges korszakban, az irgalmas lelkü egri káptalan, követve boldogult Patriarcha főnökének példáját, javadalmaiban a szükölködöket névszerint összeírta, és mindeniknek hetenkint egynegyed véka búzát osztatott ki tisztei által. — Ezen emberbaráti foglalkozását Polgár mezővárosában megkezdendő a gazdasági tiszti, az általa meghatározott napon, az uradalom magtárához rendelé a szegényeket; már mindeniknek kimérte illetőségét, midőn utoljára 3 árva hajadon nő testvér maradt, kik, mint az előbbie, zsákjuk tartására szólítottak. Azonban, az árva testvérek ekkint válszoltak: „Mi a parancsolatra megjelentünk, de zsákot nem hoztunk, csupán megköszönni jöttünk a jóakaratot, mit lelkismeretünk szerint elfogadnunk nem lehet, mivel, hála az égnek! mi koldusok nem vagyunk: mindnyájunkat erővel, egészséggel áldott meg a jó Isten; mi tehát munkát kérünk, hogy megkereshessük élelmünket.” E nyilatkozat halla-

tára, az adományban részesültek (kik talán lelkismeretben járó dolognak nem is képzelték, érdemtelenül elvenni az alamisnát) feddették és gúnyolták a 3 testvért, általok többen mintegy megszegyenítelve érezvén magokat; de az uradalmi tiszt az árvák gondolkozását fölfogni, méltányolni tudván, szívében ellágyulva mondá: kedves jó leányaim! ti becsületes jólelketteknek olly szép vonásait tüntettétek föl, miért Isten áldására, emberek pártfogására valóban érdemesek vagytok; lesz tehát gond reátok, miszerint sorsotok javulni fog, mert erre ti méltókká tevétek magatokat. Akronika többet nem jegyzett föla három árva testvérről: de hihető, reájok nézve hasznosabb vala a következett pártfogás, mintha az ajánlatot elfogadták volna.

Eme példából tanulhatnak azok, kik mindig ingyen adomány után sovárognak, és azt szeretnék, ha a vagyonosok erszényeiket, tárházaikat nekik megnyitnák: ők pedig mind a kettőt fenekig kiüritnék a nélkül, hogy saját érdemeiket, vagy érdemtelenségeket mérlegbe vetnék. Bizonyára, ha az irgalmas felebaráti szeretet minden ember kebelét kellőleg elevenítné is, akkor sem lehetne a valódi szegények mindenikét kielégíteni: hát még mikor a szegényeknek látszók, és magokat azoknak képzelők, a valódi szegények közé vegyülve, előlépnek, csak az Isten mindenhatósága tehetne eleget vágyaiknak. Mirenézve, nem ugyan dorgáló, hanem oktató hangon szól a szenvedő emberiségnek egy őszinte barátja, ki tudván, mikép a szegények Jézus testvérei, a mennyei Atyának gyermekei, fölötük gyöngéd kíméletből itélni nem akar, hanem csak azt tanácsolja: hogy minden szűkölködő tekintsen lelkismeretébe, és vizsgálja meg: ha valljon ő nem saját hüne, t. i. tékozlása, dologtalansága miatt szegény-e? Mert ha eme kérdés ötet terheli, mikép tarthat számot az általa nem érdemelt, csupán a valódi szegényeket illető segedelemre, és azt, ha nyújtatik, miféle lelekkel veheti el? Mert lássuk: kicsodák a valódi szegények?

Valódi szegények: a birtoktalanok, és ezek között is 1-ör: a testileg elnyomorodottak; 2-ör: az erőtlen öregek; 3-ör: valamely betegség következtében ideiglenesen munka tehetetlenek; 4-er: a munkára még nem képes gyenge árvák; 5-ör: gyámoltalan özvegyek, sat. sat. A

birtoktalanok között, kik munkára képesek, de ez részökre ollykor hiányzik; nemkülönben olly család atyák, kik szorgalmuk mellett sem bírják nagyszámú háznépöket kellőleg táplálni, ruházni; ugy szintén, kiket betegség miatti dolog-mulasztás, vagy valamely baleset juttatott inségre, miből ugyan még kivergődhetnek mások segedelme- és szorgalmuk által: ezek szűkölködők, még pedig önbünök nélkül. Továbbá vannak esetek, midőn a kissébb, sőt nagyobb birtokukat is megkönyezi a szükség; és ezek megszorultaknak nevezetnek. — Ekkint a valódi szegényeket, szűkölködőket, megszorultakat egymástól megkülönböztetvén, jegyezzük meg: mikint egyiktől sem szabad a keresztényi elvek szerint a segedelmezést megtagadni azoknak, kiktől a segedelmezés kitélik. Mindazonáltal csak a valódi szegények (kik tulajdonképen koldusoknak nevezetnek) méltók alamisnára; a szűkölködőket (más néven házi szegényeket) körülményeik szerint ollykor ingyen, ollykor általuk visszatérítendő segedelem; a megszorult birtokosokat pedig nem más, mint kamattal járó költsön illeti: ha különben nyerhetnek, ez nem tartozás, csupán szívesség. Következőleg, kinek az Isten munkára erőt adott, de ő a könnyű henye életet inkább kedveli, és épen ezen okból kénytelen szűkölködni, ebbeli hibáját azonban meg nem gondolva, mások ingyen segedelmére támaszkodik, s ezt kedvező alkalommal el is fogadja, sőt kikunyorálja a megcsalatott könyörületes adakozótól: az ilyen igazságtalan, magát szegénynek hazudó-ember a valódi szegények elől az alamisnát ellopja.

Barátom! ne kívánd a másét: erre már a 10 parancsolatok közötti utolsó figyelmeztet. Ha valódi szegény vagy: egyszerű táplálattal, ruházattal elégedj meg, mit mindig megad neked az irgalmas felebaráti szeretet. Más különben, iparkodj, takarékoskodj, hogy meg ne szorulj; ha mégis megkönyez a szükség, bizz Istenben, rendel ő jötevéket: de segedelmet ne fogadj el ingyen, visszafizetés nélkül, csupán akkor, ha pártfogod irányodban kitünőleg vagyonos, és nemes lelkű: töled pedig vagy semmikép, vagy csak nagy megerőltetéssel telhetnek ki a visszafizetés. — Ez egy igaz keresztényhez illő becsületes jellem, mit nemes büszkeségnek nevezne valamely pogány böles.

annak neveznök mi is, ha kevélységből származ-
 nek: hanem mikor az isteni Gondviselés által ren-
 dezett sorsbani alázatos nyugvásból ered: keresz-
 tényi megelégedésnek nevezzük. És ez egy
 boldogító érzemény: mi nemcsak a közép, hanem
 a legalsóbb helyzetben is megédesíti az életet:
 midőn ellenben a dugazdag telhetetlen kincs-szom-
 jának keserű tengerében fuldoklik örökké, és —
 kín az élete.

A vagyontalanok helytelen kívánsága csak
 úgy ellenkezik Jézus hitével, mint a vagyonosok
 irgalmatlansága. A fővényesség, vagy: a földi javak
 rendetlen szeretete gazdagban szegényben olly bűn,
 mi mind a kettőt sok erkölcsi hibák örvényébe
 sodorja. Eme nagy igazságokat soha sem feledve,
 gyakorta sohajtsunk fel: „Ur Isten! gazdagot,
 szegényt ments meg a telhetetlen bűnös vágyaktól;
 tanítsd meg mind a kettőt: miképa földi javak csak
 arra valók, hogy az örökkévaló javakat biztosabban
 kereshessék.” Amen. Néma fi.

A két barát.

Hallgassatok! ti nem ismeritek,
 A szegénynek szívét mi vérzi meg,
 A fájdalom milly oceánja van
 Egy kiseded köny rezgő csillámiban.
 Ki csak szerencsét lát és jó napot.
 Nem ismeri az még a bánatot.
 S te, oh lesujtott jó felebarát,
 Meghallod a vigasztalás szavát?
 Ha bár szikrányi, van-e még hited,
 Melly átlángolja fázó kebledet?
 Oh mi tarthatná még fen éltedet,
 Ha elvesztetted volna hitedet!
 Ez a kincs, mellyel itt kereskedünk,
 Mellyen mennyet, boldogságot veszünk.

Volt két barát, nem régen olvasám.
 Ha meghallgattok, úgy elmondanám:
 Volt két barát, keblök kettő vala,
 De a kettőben egy szív lángola,
 Egy szív, mivel egy volt a szeretet,
 Melly virrasztott érzelmeik felett.
 Nem volt sokjuk, mert az volt mindenök,
 A mit keresett munkás két kezök,
 De kevesök sokká szaporodott,
 Mert köztük elégtelenség lakozott.

Kevesök van, de mégis boldogok!
 Szegények ök, és mégis gazdagok!
 Két szomszéd a két szerető barát.
 A boldogságot osztja két család.
 Két apa két család hü kebelén!
 Az Istenáldás van mindkettején.
 Ha az est eljő, a fáradt apák
 Elé sietnek a családayák,
 S melly gazdaság, és melly kincs érne fel
 A szeretet forró jeleivel?
 Az arczon nem vízcseppek fénylenek,
 Gyöngyöt törülnek a szelid kezek,
 S míg a napbarna sürgő gyermekek
 A jó apa körül enyelgenek,
 Míg öket ez térdére fölveszi,
 S oktatta kedvöket fűszerezi,
 A konyhában barátságos tűz ég,
 A tűz mellett gondos hü feleség.
 Ki föltálalja az est-étkeket,
 Miket szeretve elkészíthetett.
 Azonban az est békeharangja szól,
 Ima repül a család ajkáról;
 Ha imádkozni akar az apa,
 Nem imádkozik egyedül, maga,
 Egy érzelemben összeforrnt család
 Küld akkor égbe forró szent imát.

Az évek mennek, az idő halad,
 Hány sir fekszik hullámai alatt!
 Számítgatunk, s közénk lép a halál,
 S reményeinken egy huzást csinál.
 Ne kérdezzétek az egyik apát,
 Mi tette olly setétté homlokát?
 Minő színt öltének a fellegek,
 Ha méhökben villámot rejtének?
 Láttátok a tölgyet, meghasad
 A viharok rázásai alatt?
 Zugott-e már szélvész körületek,
 Melly életfátákat rengette meg?
 A vész elhozta pusztító dühét,
 Kihasítá a boldog szív felét,
 Az apának nem egész a szíve,
 Mióta sirban nyugoszik fele.
 Ne kérdezzétek, mi fáj ugy neki?
 Nem tudnátok baját megérteni.
 Ne kérdezzétek, a kis gyermekek
 Künn, egy sirnál miért kesergenek?

Napok tűnnek, de nem a fájdalom,
 A szívben az s a borús homlokon.
 A szenvedő egykor künn dolgozik.
 A mező egy völgy árnyán nyugoszik.
 Bu és dologtól meghajolva áll,
 A világon kedvet már nem talál.

A bokron csügg elsüllyedett szeme.
Egyszer fölreng a bokor levele.
És ott terem egy kedves kis madár,
Melly a fészekhez étet vinni jár.
Oh mint repesnek benn a kisdedek!
Az anya hangját ki nem érti meg!
Jő, megy, s ime! mint fészket elhagyá.
Szegényt egy keselyű elragadá.
Az apa látja, s úgy fáj a szive.
Könyekben uszik mind a két szeme.
Ki viseli ezután gondotok,
Árván hagyott kicsinyke magzatok?
Igy jártok majd szeretett gyermekim.
Ha egyszer én behunytam szemeim.

Egy pár nap múlva újra kivivé
A munka őt, megy a fészek felé.
„Megnéznék kicsinyek bemetek,
De tudom, hogy már rég elvesztetek.”
Bámulva hallja, hogy csicseregnek,
És látja, hogy mind megszépültenek.
A szomszéd fészek anyja eljőve,
A kis árvákra gondot visele.
És szive könnyebb mondhatatlanul.
Siet, barátjának nyakába hull,
Halavány ajka némán reszketett.
Midőn elmondá a történetet.
„Barátom, lásd, a másik folytatá,
Ha az Ur Isten úgy határozá,
Hogy én előbb hunyjam be szememet,
Árváimnak gondját te viseled:
Ha pedig te, és én még élhetek.
Ugy árváidnak atyjok én leszek:
S ha te meghalsz, és én is meghalok,
A jó Atya mennyekben élni fog.”
Igy szóla, az apa hült kebelén
Föléledett a hit és a remény,
És újra hitt, remélt és szeretett,
Vigasztalódva állt a sir felett.

Talabér János.

Bánáti levelek.

II

Omori. Nehány napot töltöttem még utolsó levelem óta e kis, de lelkes magyar községben, s örömmel tapasztalám, hogy ez is, mint eddig, fiók-egyházi község, ritka áldozatok ajánlatával buzgalkodik tulajdon lelkipásztorért, egyesítve erejét a szomszéd Brestye bolgár, és páratlan katolikus érzelmű községgel. — Szép közmondásuk ez: „Nem jó az, ha a pásztor mesze van nyájától.” — Innen elővéve vándor botomat,

betértem az omori magyarok által annyira dicsért szomszéd bolgár helységbe, mellynek neve:

Brestye. Hat éve, hogy e nép ide telepedett O-bessenyőről. Sarjadéka azon bolgároknak, kik 1738-dik évben a híres Sztaniszlóvics, később csanádi püspök vezérlete alatt, a török üldözéseitől menekülendők, hazánkba zarándokoltak. Meg is tudják őket becsülni a magyar vendég-szeretettel.

E nép túrni tud, de csüggedni sohasem. Ha énekel, legkedvesebb éneke a magyar. Ha vigad, és széles kedvében Faraó utódai által muzsikáltat: „Huzza d” ez szava.

De ha templomban látod őket megtestesült angyaloknak véled, olly buzgók, olly ajtatosak. A lopás, vagy más nagyobb vétkek köztük a ritkaságok legnagyobbikához tartozik. Gondolhatni, illy katolikus nép közt milly boldogul érzem magamat. Ők magukat magyaroknak, a régi szittya faj sarjadékának mondogatják, és igazuk lehet, mert egy tekintélyes történet-író is, kinek neve Feszler, ugyan ezt bizonyítja. Nyelvök bár ég és föld a magyaréhoz képest; de századok és idegen szomszédok mit nem változtathattak meg? — Azonban közülök most is többnyire értenek és beszélnek magyarul.

Ezen okoknál fogva, én is őket a bánáti magyar katolikusok közé számítva, leveleimben rólok említést tenni jónak véltem.

Amde a mennyire megörültem ezen nép látásán, annyira elszomorodtam tekintve egyházi körülményeiket. A 110 szám, és közel 800 lélekből álló községnek sem iskolája, sem temploma. Egy fészület és egy kis harang tudatja csak az ismeretlen utazóval, hogy itt keresztények laknak. Hat év alatt pedig sokat lehetett volna tenni. Én szemrehányásokat tettem a népnek: ők így beszélék ki magukat: „Vándor uram! ime látja itt e két üres házhelyet, egyik iskolának, a másik templomnak van szánva. Az uradalom ide költöztünkkor ezek felépítését megígéré. De azóta az igaz, nagyon megváltoztak az uradalmak körülményei is; ámbár az is igaz: hogy tőlünk, mint contractualistáktól, most is, mint az előtt, csak annyi haszna van. No de mi mégis kimélni akartuk az uradalmat, és tulajdon költségünkkel akartunk ez idén iskolát, jövőre pedig, ha Isten bőtermést adand imaházat építtetni; de az uradalom megtagadta tőlünk a kért két üres házhelyet, és így nincs hely, hova építhessünk.” Elbámultam ezek hallatára, és eleinte kétkedtem a dolog valóságán: de értesült, és hitelt érdemlő körökben kitudtam: mikint a nép állítása csakugyan nem alaptalan. — Azzal vigasztalám tehát őket: hogy bizonyára alapos okok tagadtatják meg az uradalom részéről a kérelmet, és alkalmasint az uradalom ígéretéhez ragaszkodván, önerejéből építendő imaház és iskola által akarja meglepni a valóban illy meglepetést érdemlő, dolgos és buzgó katolikus

szegény
S most
példája
hoz nyu
miként
ur, nem
doskod
szerkes
őket;
nem ig
tér ama
Is
nyájára
szerre

T. Sz
hol be
derüle
szabad
mutat
lére s
voltun
rással
ból is
melly
tisztel
közt a
látuk
sedés
tuk:
vagy
erőte

járás
az, h
Sajna
lan, s
zei n
fölfj
nem
ségb
megs
rejté
lélni
datla
val e
a do
ban

szegény kivándorolt népet. Adja Isten úgy legyen! — S most Isten hozzád jó bolgár nép; buzgóságod legyen példája a többi hiveknek is! — Épen vándor botomhoz nyultam, midőn egy közülök örvendő tudósita: miként érdemdes püspöki helynökük m. Fábry Ignác ur, nemcsak lelkészt ígért a jó népek, hanem gondoskodását arra is kiterjeszté, hogy anyanyelvükön szerkesztett kathekismussal is megfogja örvendeztetni őket; mert eddig dalmat nyelven irttal éltek, mit ők nem igen értenek, minthogy nyelvök igen sokban eltér amattól.

Isten éltesse a jó főpásztort, ki legparányibb nyájáról sem feledkezik meg! így kiáltánk fel egyszerre, s bucsút vettem a jó néptől.

Szondi Kádár. bánati vándor.

Katholikus hitélet.

XXIII.

O-Kanizsa. (Kalocsai megyéből.) Aug. 6-án. T. Szerkesztő ur! Valamint az égboltozat hol derült, hol borongós: úgy vallásos életünk egének is majd derületét majd borulatát látjuk. Most azonban legyen szabad kedves hitsorsosink előtt egy örömsugárt felmutatni, melly áthatotta lelkünket és láthatárunk szélére szoritotta hitéletünk busító föllegeit. — Szegeden voltunk a havi szent szüzet, Máriát ajtatos bucsujárással tisztelni. Szép számmal voltunk csak városunkból is: de midőn még a többi keresztény zászlóaljokat, mellyek S mértfoldnyi messzeségről is a Bold. szüz tiszteletére össze-sereglettek, szívünk örömezelmei közt átnéztük, midőn az arczokról lesugárzó áhitatot láttuk, midőn a népies énekek egyszerű, de sz. lelkesedés által olly kedvessé vált szívemelő ártat hallottuk: boldogoknak éreztük magunkat, hogy mi is fia vagyunk azon egyháznak, hol a mennyei érzület olly erőteljes ifjúságban mutatkozik.

En fölöttébb csudálatom, hogy az olly népies bucsujárások némellyeknek nem tetszenek; még jobban fáj az, ha azokat rosszalják s megszüntetni ohajtának. — Sajnálám a népet e legkedvesebb és mégis olly ártatlan, sőt szent élvezetétől megfosztatni, mellyel a mezői munka kis szünetének bealtával, ellankadt lelkületét fölfújítja. — A nép nem tarthat majális multságokat, nem mehet fürdőkke, nem tehet körutakat gyönyörűségből. Hiszen a ki teheti, tegye, a nép nem ítéli meg, megszokta ő már a könnyenélők földi kényelmeit vereztekes arczával is botrány és irigység nélkül szemlélni. De az mégis fáj, ha töle a nép terhének szakadatlan viselése kívántatik, ha a bucsujárások alkalmával élvezett ártatlan örömei is félreértetnek, ha reájuk a dologkerülés vagy bigótság bélyege áttetik. Azonban mondjanak bármit, illessék bár megvetéssel kör-

meneteinket, menjenek el mellettünk föltett kalappal, dohányozva és együgyűségünk fölött szánakodó arczával: mi nem fogjuk őket egy szóval sem illetni, sőt éretük is imádkozunk; hanem kedvükért e lelki élvezetekről le nem mondunk. — Mi tudjuk, mi éreztük, milly jó volt nekünk a Bold. szüz képe előtt lenni! Éreztük ezt főképp akkor, midőn zászlóink a visszatérésre emelkedtek, s megzendült a szüz Máriához bucsuének a kegyelemmel eltelt keblek fájalmától kísérvé; nehéz volt minden szívnek a megválás; vissza-indultunk. — Az Ur Jézus keresztjének, az előttünk lobogott zászlóknak, mint a szenvedés és küzdelem jelképeinek folytonos látása, a szent énekek zengése könnyüvé tette utunkat; sőt még itt ott, a legmeghatóbb jelenetek némi regényes színezetet árasztottak környezetünkre. Nem szólok a Tisza kigyózó kanyarulatiról, a partok zöld füzeiről; elhallgatom a rétek illat-árját, a messze elterült rónák vonzó szépségét s a helyenkint utunkba esett ligetek és faszorok enyhítő árnyékát; mert noha ezek mind szépek, de szebbek azon virágok, mellyek vallásos életünk mezején illatoztak.

Igy, ha mentünkben szomjuság epesztett bennünket, az uttól nem messze fekvő pusztákon tanyázó kerestvéreink tisztán öltözve, istenes szivességük bizonylataul, friss vizet raktak ki az utszélre. Másutt virágkoszorukat fuztek visszatértünkre s a megváltás szent jelét, zászlóinkkal együtt azokkal földiszíték. Tovább meg ünnepiesen öltözött ártatlan leánykák jöttek ki elébünk, s kíséretül ajánlák egy darab utra magukat, hogy az Ur Jézus keresztjét és zászlóinkat vinni segítsék. Istenem! be örültünk e pusztai együgyű nép keresztény szeretetének olly szép jelenségein! Jólesett tapasztalni, hogy tőlük is ismerve és szeretve van az Ur Jézus, kinek sz. keresztét olly szépen fölkesíték. Minő regényes, de mégis valóságos testvérület volt ez, midőn olyanok, kik egymást soha nem ismertük, olly hirtelen a tiszta szeretet lánczával füződünk össze, és pedig épen a sz. kereszt jelében, mellynek szeretete a mi szívünkbe szintugy, mint az övékében vésvé van.

Városunkhoz közeledvén, az elébünk jött atyafiak sokasága csatlakozott zászlóinkhoz. Csóközönnel borították el a feszületet, Jézus iránti szerelmük zálogául. Elhozták kisdedeiket, hogy olly ünnepélyeknél tanuljon ártatlan szívök lelkesülni azon szent hit mellett, mellynek nyilvánulásai olly szívet ragadó. Az ég kék azurját nem takarták el a tegnapi borus felhők, a nap már leáldozott, a hold nyájasan sugárzott alá a sötéltő földre, a csillagok keblünk repeső örömmel megegyezőleg ragyogtak. Az ég mintegy kiengesztelődve látszék lenni ajtatosságunk által. Az elővitt szent kereszt és négy lobogó, a tiszta fehérbe öltözött leányzók kezéből szétsugárzó tizenkét gyertya világ csillama, ezek mellé a papi kíséret, legszebb rend és a lelkesült

ének oly kedves látványt nyújtott a csöndes este félhomályában, hogy a szív megilletődése nélkül nem lehetett szemlélni. Végre bementünk az Istennek fényárba merült sz. templomába, leborultunk az imálandó Oltári-szentség előtt: megszólalt az orgona méltóságos hangja, és a nép a kisdedekkel együtt az „Égből szállott mennyei eledel” fölmagasztosult keble harsány kitérései között énekelve imádtá. S miután az elrejtett Istennek áldását vette, megelégtült lelkiütellet és a legkedvesebb emlékekkel tért lakjaiba. Oh! hadd maradjon tehát meg a nép e síron innen és síron túl boldogító vallásos élvezeteinek birtokában.

De hol vannak bucsujárásunk gyümölcsei? Ha a szent gyónás örök titkának fátyolát fölzsabadna lebenteni, sok örvendetést láthatnánk: meg van azonban minden jegyezve az élet könyvében. Hanem bucsujárásunknak van mégis egy gyöngyvirágja, mely még utközben kinyílott és fölillatozott, hiszem, az Isten trónusáig. Nem sértem én meg a szerénységet, sem az alázatosságot: mert nem azt mondom el, mit mi tettünk, hanem a mit az Úr kegyelme, a szűz Máriának közbenjárására, mivel mi bennünk. Visszajövet egy kis halmon megpihentünk. — A szívek minden jó- és szépre fölvalának hangolva. Szóba jött ott a tengereken túl tanyázó szerezsen felebarátinknak, az afrikai vadaknak szerencsétlen sorsa, s a hozzájuk utazott K n o b l e c h e r nevű apostol emberszerető törekvése: föl volt említve a Kath. Néplap nyomán, a feketék szánandó miveletlensége, a vallásnak ott jelenlegi állapota, a megtért szerezsen gyermekek minden szentek napja előtti esti imája, a kis Alajosnak bátyját megörvendeztetett halála: — és oh csudálatos, villanszerű hatása a keresztény szeretetnek, mely nem maradt csak follobbanó lelkesülés, hanem a legszebb gyümölcsnek termő fája lett. A szívek atszárnyalák a nagy tengert és Afrika pusztaságain merengtek, a rokonszenvnek majd fájdalom, majd örömkönyűi hullottak.

A keblek a vadak megtérése iránti vágyaktól áradoztak. Milly nagyszerű emberszeretet ez, melyet a kereszténység gyújt meg a szívekben s melynek lángjai a föld oly távol vidékeire is át csapnak! Nem költői festés ez. — Szóljanak a tettek az Isten dicsőségére. Midőn mondva volt, hogy költség hiánya miatt Kno-blecher legszentebb ügye nagy akadályokat szenved, s midőn föl volt kérve a hatszázra menő nép, hogy a sz. misék szolgálatára összeadott 10 váltó forintot engedné meg szerezsen felebarátinknak a tengeren tulra váltásdíjúl elküldeni: minden várakozáson fölül tört ki a szánakodó jó lelkekből ezen egy hangú szózat: „Szívesen! még többet is adunk!” Oh ez nem volt kívánva töletek; de ki állhatott ellen a lelkesülésnek és tolongásnak, mely között filléreiket összehordták. Félnegyed óra alig telt el, s 42 vlrnyi alamizsnával áldozott a nép szerencsétlen, de annál kedve-

sebb testvéreinek. Ezen összeg utólagosan most is növekedik. Úr Isten! erősítsd meg, mit mivelte e népben, áld meg már e világon, hogy még többet áldozhasson. Építsd föl lerombolt városát, ékesítsd föl leégeit templomát, melyllylly a te sz. hajlékod: s tul ezen élet tengerén engedj minket is azokkal, kik szánakodunk, sz. Fiadnak jobbán állani.

T. Szerkesztő ur! bocsásson meg szívemnek ezen vissza nem nyomhatott érzelem-nyilatkozatiért. *) Csak arra kérem népünk nevében: az ide mellékelt 24 frt és 26 kr. p. p. szíveskedjék minél előbb rendeltetése helyére küldeni. Sz. F.

Hazai tudósítások.

Pesten, auguszt. 20-án. Folyó hó 18-kát, mint ő es. k. felsége születése napját hazánk fővárosa fényes isteni szolgálattal ülte meg. Budavarában hazánk primása, főmélt. S e i t o v s z k y Ker. János ur mutatta be fényes egyházi segédlet mellett s a kormányhatóságok jelenlétében a szent áldozatot ő felsége hosszu szerencsés országáglásáért. A tábornoki kar s a fegyveres helyőrség Pesten az új téren felállított tábori sátor alatt végzett isteni szolgálaton volt jelen. — Végre a helyben lévő törvényszékek tagjai s Pest városának hatósága a Pest-belvárosi templomban egyesíté imáit az Úr szolgájának imáival.

Mai nap pedig sz. Istvánnak, első, apostoli királyunknak ünnepét tartottuk meg lehető legnagyobb fénynyel. Jelen voltak a helyben székelő katonai, kormány- és városi hatóságok, továbbá a két főváros valamennyi czéhei lobogóik ünnepélyes elővitelle mellett, s a hívők nagy sokasága. Primás ő herczegsége vezette a szent menetet, mely a Zsigmond kápolnájából kiindulva, alig érkezett meg a budavári főtemplomba, primás ő herczegsége mindannyiak kellemes meglepetésére fölment a szószekbe, s sz. István példájából mutatta meg kenetteljesen a hatalmasok kötelességét, másoknak az Isten iránti kötelességek teljesítésében jó példát adni. — Beszéd után következett a herczeg-primás által bemutatott sz. mise-áldozat, azután a nt. b. H o r e c z k y Ferencz ur által tartott német sz. beszéd, mire a menet ugyanazon renddel, mellyel kiindult, Zsigmond kápolnájába visszatért. Az isteni szolgálat alatt a fölállított sorkatonaság, valamint a budai várókra kiszegzett ágyuk diszlovéseket tettek. Lebegjen első, apostoli sz. királyunk szelleme a király és a nemzet fölött!

*) Hly érzelmek minden kereszténynek csak becsületére valnak. Fogadjuk ő-kanisai atyáinkkal köszönetünket a jó ügy pártfogásáért. Fizesse meg nekik az Isten azt, mit országának e földön terjesztéseért oly nehéz körülmények között is tettek. Szerk.

Vál, július 29 1851. Ezen lapnak tisztelt olvasóit egy szomorú esetről kell értesítenem. Városunkban egy boldogtalan anya az ő esztendő gyermekeit nevedő fiának gondja alá bízta. A két gyermek a szobában vala, s velök együtt sertésük. A könnyelmű fiúnak a künn zajosan mulató gyermekek közé keveredni kedve kerekedett. Kifut, a szobában hagyván kisteknőben a gyermeket, s a föl-alá bolyongó sertést. Idő múlva a gyermeket megtekinti, sime! a sertés a gyermek körül, s már ennek két keze ujjait fölfalá; s hihetőleg tovább emészteni, ha lakomájáról nem rezentetik el. A kis ártatlan Ferkó orvosi gond alatt még életben teng, s talán folyógyuland. De szent Isten! mi lesz belőle, ha fölnevekedik? A világ koldusa s intő példája a gondatlan szülőknek, kik gyermekeiket könnyelműen olyakra bizzák, kikre szinte még felügyelni kellene. Igaz ez munkaidő, s a szegény ember most keresi esztendői életmét. De azért a gyermeket oly potonra hagyni nem szabad; kivált, miután e bajon könnyen lehetne segíteni. — Két iskola szobánk elég tágas, és üres mint a sivatag. Ide lehetne küldeni a kisdéd sereget élemedett asszonyi felügyelet alá egész napra; hol játék közben czélszerűen neveltetnének, s nem is volnának az otthoni szitkok s káromkodások zápora közt. — De hazánkra nézve kora eszmét pengetek: vizshangot nem fog találni. Azért hozzátok szölok édes szülők! Közöletek hánynak gyermekén e baleset szinte meg nem eshetett volna? Az Isten s a hü őrangyal szülötteiteket eddig megőrizte, most tehát e gyászos eseten okuljatok, s ezután gyermekeiteket iparkodjatok minden módon megőrizni.

Huszár Károly.

Bereczel, augusztus hó 9-dikén 1851. Tisztelt Szerkesztőség! Nógrád-megyebeli Bereczel anyagyérfához tartozó Kövesd fiók helységben, a most legközelebb múlt július hónap 31-dik napján, épen délelőtti 11—12 óra között, midőn a nép nagyobb része künn a mezőn gabona takarítással foglalkozott volna, véletlenül tűz támadván, 26 ház, 16 mellék épülettel a lángok martalékává lett, s a különben is szegény sorsú lakosokat, kik most már a földes ur partolásra sem számolhatnak, minden fekvő vagyonuktól megfosztván, végső inségre juttatta. Felebaráti részvét következtében tisztelt Szerkesztő urat kérem: legyen szíves a katolikus néplap olvasóit ezen tűzvész által tönkre tetetett szerencsétlenek fölségelésére nagy lelkűleg felhívni. *) s a könyörüettel megihletett jóltevő adakozók alamizsnáit hivatalnál elfogadni.

Sallér Ignác, berezei plebánus.

*) Ezt jelen levél közlése által tesszük, s egyszerűen a kegyes adakozások elfogadására s tovább szállítására készek vagyunk. Szerkesztő.

Különfélék.

Méltóságos s főtisztelendő Balassa Gábor, szombathelyi püspök és kapornaki apát munkás életének 69-dik évében, folyó hó 11-kén lelkét Teremtőjének visszaadta. A boldogultért a gyász isteni szolgálat oct. 1-jén fog megtartani. — Adja az Ur neki az örök nyugodalmat!

Az újságok mindenfelől nagy vízáradásokról írnak, melyek Bajorországban, Württembergben, Tirolban s más német tartományokban számos városokat, falvakat elborítottak, s mindenütt nagy pusztításokat tettek. Ezen vízáradásoknak az oka felhőszakadások voltak. Szint illy rossz hírek érkeznek Erdélyországból is. Így Nagy Szebenben auguszt. 4 és 5-kén estve és éjjel jégeső és felhőszakadással egybekötött irtóztató égháboru dult az egész vidéken. Minden oldalról vízáradásokról és pusztításokról hallani. Hidak szakítottak el, több gazdasági épületek beomlottak, s több helyütt a gabona-kévéket is elmosta a tarlóföldekről az irtóztató eső; az utak különösen, elszakított hidak miatt járhatatlanok lettek. Nagyon valószínű, hogy a hegyek közt fekvő falvak még több kárt szenvedtek. A Czibin folyvást áradásban van. Az ut Brassó és Szekeludekre el van zárva, az odajáró posta kénytelen volt visszatérni. Az Ott vize veres toronynál 17 lábbal nagyobb mint máskor. — Kolozsvárt a napfogyatkozás napján rettenetes záporosó volt, mely a reakövetkező napokon is szakadatlanul tartott, minek következtében a Szamos vize múlt hó 30-án annyira megáradt, hogy sárga hullámai rombolva hágtak át rendes medrükön. A vízár rombolásai különösen a környéken láthatók, hol több hidak, köztök a Nagykapus előtti boltozatos hid is leszakadt s a kolosvári és debreczeni vásárookra utazók forgalmát tetemesen megnéhezíté.

A soproni, köszegi, győri, kövágó-örsi, csurgói és pápai ágostai és helvétvallású gymnasiumoktól, mivel még eddigelő magukat az új tanrendszer határozatai szerint nem szervezték, ennél fogva iskolai bizonyítványaik ezentura érvényteleneknek tekintetnek.

Norvegiának fővárosában Christianiában emelkedik jelenleg egy katolikus község, mely egy templomot akar építeni. Ezen templom építésére Olasz, Német-, és az ausztriai birodalomból szép pénz-összeget gyűlt be; mely összevéért az építendő egyház helyszíne meg is vételezt. 300 év óta ez az első templom leendő ezen tartományban. Az ottani katolikusok még csak 8 év óta bírnak vallási szabadsággal. Christianiában, a fővárosában kicsiny ugyan még a község, hanem mindég szaporodik. — Mindedig az ottani

hívek az isteni tiszteletet egy ezen célra szentelt teremben végezték; de a látogatók sokasága miatt már nagyon szűk e hely, minthogy számtalanok jönnek ide az Isten ígését hallgatói, és a hívők ezrei ide, mint az élet forrásához meneksenek. Ezen templom egyszerűsége az egész tartományban elszórt hívőknek központja leend. Nemkülönbén ezen helyről fog kiterjesztetni az igaz vallás ezen tartományban, mely 300 éve óta katolikus hitélet nélkül volt.

Keresztény könyvtár.

Bucsańszky Alajos pesti könyvtárosnak költéségén az imént jelent meg hat első füzeté következő munkának: **Az ó és új szövetségi szentírás képekkel ker. katolikusok számára.** Néhai négyesi báró Szepessy Ignác, egykor pécsi püspök főügyelése alatt fordítás szerint, rövidebb jegyzetekkel s az írásmód némi változásával ujonnan kiadva Pesten 1851.

A szentírás jelen kiadása Bucsańszky Alajos ur buzgó, de merész vállalatának köszöni létét, ki midőn tapasztalná, hogy a szentírás magyar példányai oly ritkák, egyszersmind oly drágák, miszerint a köznéptemesb áldozat nélkül azok birtokába nem jöhet: elhatározta magát, a Szepessy-féle szentírásnak újabb és számos képpel díszített, s mégis olcsóbb kiadására; e végett engedelmért a boldogult herceg-primás, és esztergomi érsekhez, Kopácsy József ő főméltóságához folyamodott. Örömmel fogadta ugyan a nagy főpap e nemes szándékot, de kivételére csak azon föltétel alatt adott engedelmet: hogy a kiadásismét jegyzékekkel, de mégis rövidebbekkel történjék, mint a minők az első kiadásban vannak. — Ezen munka a főméltóságú herceg-primástól nt. Szabó József urra, nagyszombati hittanárra bízott, ki a fölszólításnak édes örömet engedett. Hogy minő meggyőződés s akarat vezette a t. tanár urat munkájában, maga bevallja az előszóban, mondván: „Isten malasztja-, az olvasó közönség méltányossága- és szándékom tisztaságában bizván, hozzá fogtam ezen terhes, de kellemes vállalathoz. Azonban minél tovább haladtam a munkában: annál inkább kezdettem átlátni, hogy főleg oly jegyzetek szükségesek, melyek az olvasót azon igazság elismerésére vezessék, hogy itt nem emberek, hanem Isten szavát, Isten ígését olvassák: hogy itt oly dolgok foglaltatnak, melyek behatnak a szívek és vesék belsejéig, lelünköt a pornál felebb

emelik, Isten felé irányozzák és annak mély imádsára bírják, ki a teremtés nagy napjától fogva, egész maig nemünknek nemcsak Mindenható Istene, hanem egyszersmind Gondviselő, ideig és örökké boldogító Atyja is. Ezen nézet levén szemeim előtt, a holt betűhöz nem tapadtam, hanem annak szellemébe behatni, s azt a jegyzetekbe is átöntenem Istennek segítségével törekedtem. Különös szorgalmat fordítottam arra, hogy az emberi nem üdvözítésével foglalkozó isteni szeretetnek nyomait, már az ó-szövetségi betűkön fölfedezzem, a megváltás nagy munkájának előkészületeit kiemeljem. Mivel pedig a történetek folytonos kinyilatkozásai az Istennek: ezeknek is valamint eredetét, úgy eredményeit is előadni szükségesnek véltem: hogy így az intő Istenségnek bölcsességét, szentséget s igazságát megismertessen. E végből, a hol csak lehetett, az előttem e munkán fáradozott tudós férfiak szellemét megtartani, némelly helyeken pedig Dr. Aljoli jegyzeteit felhasználni igyekeztem. A mi az írásmódot illeti: a mennyire lehetséges vala, azt az újabbhoz alkalmazni törekedtem.“

Az első füzet magában foglalja Mózesnek 3 első könyvét s a negyedik részét, s egyszersmind 48 fába metszett képpel ékeskedik. A második füzetben folytatatik Mózes 4-dik s 5-dik könyve, Jósue, Bírak, Rut, s a királyok 1- és 2-dik könyve. E füzet 29 kép ékesíti. — A harmadik füzetben foglaltatik: a Királyok 3-dik és 4-dik könyve, a Krónika 1 és 2-ik könyve, Eszdrás 1 és 2-dik könyve. E füzetben 33 kép van. — A 4-dik füzet tartalmazza: Tóbiás, Judit, Eszter, Jób, Zsoltárok könyvét s a Példa-beszédek könyvének egy részét. Ékesíti 8 kép. — Az ötödik füzet tartalma: a Prédikátor könyve, Énekek-Éneke, Bölcsesség, Bölcs Sirák könyve, Izsaiás jóvendölése. Van e füzetben egy kép. — A hatodik füzetben van: Jeremiás jóvendölése s siralmái, Baruk, Ezekiel, Dániel jóvendölése. A kisebb proféták közül pedig Ozeás s Jóelnek kezdete. — A jegyzetek az első füzetekben ritkábbak, de későbbben oly terjedelmesek, hogy a lap harmadrészét is elfoglalják.

A fametszetek Mihályi és urnak jeles vésűje alól kerültek ki. — Nincs okunk, hogy e vállalatot a keresztény katolikus nép pártfogásába hosszason ajánljuk. Ajánlja azt a boldogult primásnak, főméltóságú Kopácsy Józsefnek jóváhagyása, ajánlja azt nt. Szabó József tanár urnak írói tekintélye; de ajánlja azt esinos külső kiállítására is, melyre vállalkozó semmi költséget nem kimélt. — A hátra levő füzetekről, megjelentekkor szólalunk.

Kiadja „a jó és olcsó könyvkiadó társulat“ ideiglenes szerkesztő Blumelhuber Ferencz.